

Aan:	Gemeenteraad van de gemeente Tilburg
Van:	College van burgemeester en wethouders
Betreft:	Stand van zaken informatieveiligheid 2020
Datum:	13 april 2020

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg legt over het jaar 2020 verantwoording af over de stand van zaken op het gebied van informatieveiligheid binnen de gemeentelijke organisatie. Dit gaat op basis van de landelijke Eenduidige Normatiek Single Information Audit (= ENSIA) systematiek.

Doelstelling

ENSIA heeft tot doel het verantwoordingsproces over informatieveiligheid te professionaliseren door het toezicht te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke planning & control-cyclus. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de stand van zaken van de informatieveiligheid en kan het hier ook beter op sturen. ENSIA neemt de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als uitgangspunt en maakt gebruik van een daarop ingerichte zelfevaluatie.

Scope

De ENSIA verantwoording voor het jaar 2020 gaat over onderstaande onderdelen:

- Implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO);
- Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet);
- Digitale Persoonsidentificatie (DigiD);
- Basis Registratie Personen (BRP);
- Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland (PUN);
- Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT);
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG);
- Basisregistratie Ondergrond (BRO);

Specifiek voor de onderdelen DigiD en Suwinet is een Assurance verklaring gevraagd van een onafhankelijke en geaccrediteerde auditor. Deze auditor toetst volgens de landelijke normenkaders over de opzet en het bestaan van beheersmaatregelen. Dit laatste wordt door de verticale toezichthouders Logius, BKWI en de Inspectie SZW vereist. De overige onderdelen bestaan uit een zelfevaluatie die betrokken medewerkers hebben uitgevoerd.

Ensia verantwoording

Onderstaande tabel geeft per (ENSIA) onderdeel een korte toelichting, bevindingen en de stand van zaken.

Voor de leesbaarheid is per onderdeel met behulp van smiley's de status per onderdeel weergegeven. Per onderdeel zijn ook de bevindingen kort uitgewerkt ter onderbouwing van deze status.

Legenda:

			
<i>Ruim voldoende tot Goed</i>	<i>Voldoende</i>	<i>Net Onvoldoende</i>	<i>Onvoldoende</i>
Het onderdeel is volledig op orde, in control Wellicht zijn er minimale verbeterpunten	Het onderdeel is globaal op orde in control Er zijn enkele verbeterpunten	Het onderdeel is net niet in control Er zijn meerdere verbeterpunten	Het onderdeel is niet in control Er zijn veel verbeterpunten, bijsturing is nodig

ENSIA Onderdeel	Toelichting, bevindingen & stand van zaken	Status
Implementatie Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)	<p>De BIO is vanaf 2020 voor de gehele overheid het normenkader in het kader van informatiebeveiliging. Deze BIO geeft organisaties meer ruimte om op basis van een eigen risico afweging keuzes te maken in het implementeren van beheers- en beveiligingsmaatregelen. Hierbij blijft een basis pakket aan generieke maatregelen voor iedere (overheid)organisatie verplicht.</p> <p>Gemeente Tilburg is in 2020 gestart met de implementatie van de BIO veel maatregelen zijn gelijk aan het vorige normenkader en waren eerder al (deels) geïmplementeerd.</p> <p>Een belangrijke stap is het bestuurlijk vaststellen van een informatiebeveiligingsbeleid. Dit is in het voorjaar van 2021 gedaan en geeft onze organisatie kaders en richting om op het gebied van informatieveiligheid weerbaarder te worden en dat ook te blijven.</p> <p>Informatieveiligheid is veel meer dan het implementeren van technische maatregelen. Uit verschillende dreigingsbeelden blijkt dat het bijna altijd mis gaat door (onbewust) menselijk handelen. Bewuste medewerkers zijn de beste beveiligingsmaatregel.</p> <p>Rondom bewustwording is vanwege Covid-19 de focus verplaatst naar het (digitaal) veilig op afstand werken. Collega's zijn op verschillende manieren bewust gemaakt van de risico's en mogelijkheden die dit nieuwe werken met zich meebrengt. Nieuwe medewerkers volgden een i-Bewust training om te leren hoe je goed, veilig en bewust omgaat met gegevens. Deze training is afgelopen jaar volledig gedigitaliseerd en verplicht gesteld voor alle medewerkers.</p> <p>Verder is informatieveiligheid binnen onze organisatie voldoende geborgd. Dit blijkt uit de (ENSIA) zelfevaluaties en voor een aantal domeinen uit de externe audits. Het blijven ontwikkelen en werken aan onze weerbaarheid is een continu proces en vraagt ook altijd om aandacht.</p>	
Suwinet Structuur uitvoerings- organisatie Werken Inkomen	<p>Suwinet wordt gebruikt voor het uitvoeren van de Participatiewet en voor het heffen van belastingen. Iedere taak gebruikt een aparte Suwinet aansluiting.</p> <p>Vanwege de hoeveelheid en gevoeligheid van (persoons)gegevens binnen Suwinet heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bepaald dat iedere aansluithouder naast de zelfevaluatie ook extern getoetst wordt op naleving van het normenkader.</p> <p>Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat de gemeente Tilburg voldoet aan de wettelijk gestelde eisen en normen in het kader van informatieveiligheid rondom het gebruik en beheer van alle Suwinet aansluitingen.</p>	
DigiD Digitale Persoons- identificatie	<p>DigiD is voor inwoners de manier om zichzelf digitaal te identificeren. DigiD wordt gebruikt voor de digitale dienstverlening via onze website/winkel Tilburg.nl.</p> <p>Ontwikkeling en het beheer van Tilburg.nl is volledig binnen de eigen organisatie ondergebracht.</p> <p>Onvoldoende of onjuist beheer van een DigiD aansluiting kan grote gevolgen</p>	

	<p>hebben voor de landelijke keten en uiteindelijk persoonsinformatie van inwoners. Daarom heeft de toezichthouder bepaald dat iedere DigiD aansluiting naast een jaarlijkse zelfevaluatie ook (extern) getoetst wordt op naleving van het normenkader.</p> <p>Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat onze processen rondom DigiD op orde zijn. Wij voldoen voor onze website/webwinkel Tilburg.nl aan de gestelde informatiebeveiligingsnormen.</p> <p>Naast het onderzoek rondom organisatorische waarborgen heeft er ook een technische penetratietest plaatsgevonden op Tilburg.nl. Ook deze uitkomst is positief, er zijn geen kwetsbaarheden ontdekt.</p> <p>De veiligheid van DigiD en websites staat onder druk. Het landelijke dreigingsbeeld geeft aan dat digitale risico's onverminderd groot zijn en cyberaanvallen steeds meer succesvol zijn met alle gevolgen van dien. De beveiliging vraagt steeds meer aandacht waarbij het een uitdaging is om dit huidige niveau vast te houden.</p>	
BRP Basis Registratie Personen	<p>BRP is de basisregistratie waarin alle inwoners zijn geregistreerd. Gemeenten beheren deze BRP voor hun inwoners. Uiteindelijk worden alle BRP registraties landelijk gekoppeld zodat overheidsinstanties, zorgverleners en andere dienstverleners die gebruik mogen maken van deze BRP beschikken over de juiste persoonsinformatie. Vanwege het grote landelijke belang rondom de BRP zijn gemeenten verplicht om jaarlijks een zelfevaluatie uit te voeren.</p> <p>De zelfevaluatie bestaat uit 3 onderdelen.</p> <p>1. Een bestandscontrole op de persoonslijsten. Een bestandscontrole op de persoonslijsten. Bij de bestandscontrole van 23-11-2020 zijn de persoonslijsten gecontroleerd, waarvan 99,92 % van de actuele persoonslijsten als correct is bevonden. Dit voldoet ruimschoots aan norm.</p> <p>2. Een inhoudelijke controle van persoonslijsten. Aan de hand van brondocumenten is een controle uitgevoerd naar de juiste verwerking daarvan in de basisregistratie. De resultaten hiervan voldoen op 3 van de 7 getoetste klassen niet aan de norm. Dit is een verbetering ten opzichte van vorig jaar toen nog op 4 van de getoetste klassen niet werd voldaan aan de norm. Het resultaat is gestegen van 60% (2019) naar 81% (2020) inhoudelijk correcte persoonslijsten. De steekproef wordt uitgevoerd aan de hand van brondocumenten die in de afgelopen 10 jaar in de BRP zijn opgenomen. Verbeteringen in het proces en kwaliteit zijn daardoor pas langzaam zichtbaar en hebben geen directe invloed op persoonslijsten uit het verleden. Sinds vorig jaar is ingezet op een intensieve controle van de mutaties in de BRP zodat fouten nu tijdig opgemerkt en gecorrigeerd worden. Deze controles worden gecontinueerd.</p> <p>3. Een controle op uitvoering van de processen. Door middel van een vragenlijst is dit onderdeel onderzocht. In de vragenlijst staan vragen over de procedures die gevolgd worden bij het verwerken en beveiligen van persoonsgegevens.</p> <p>De gemeente scoort 99,2%. De landelijke norm is minimaal 90%. Hiermee is het</p>	<div> 1 </div> <div> 2 </div> <div> 3 </div>

	<p>eindresultaat “goed”. Ten opzichte van vorig jaar (88,9%) is het verbeterplan met succes uitgevoerd.</p> <p><i>Voor de inhoudelijke BRP is in 2019 met resultaat een verbeterslag ingezet. Om hier op alle onderdelen op een voldoende uit te komen vraagt een langer traject.</i></p>	
PUN Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland	<p>Gemeenten verzorgen de aanvraag en het uitreiken van reisdocumenten voor hun inwoners. Reisdocumenten zijn erg waardevol en vaak de sleutel van identiteitsfraude. De processen rondom het aanvragen en uitreiken zijn daarom strikt. De burgemeester is verantwoordelijk voor de borging van deze processen en moet hierover jaarlijks verantwoording afleggen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Via de ENSIA verantwoording infomeren we ook het eigen bestuur over de stand van zaken.</p> <p>De zelfevaluatie PUN over het jaar 2020 is afgerond met een score van 97,6% De landelijke norm is minimaal 90%. Hiermee is het eindresultaat "goed". Vorig jaar was de score 92,4%. Processen en de uitvoering rondom het aanvragen, beheren en uitreiken van reisdocumenten zijn op orde.</p>	
BGT Basisregistratie Grootschalige Topografie	<p>De BGT is een digitale kaart van Nederland waarop gebouwen, wegen, waterlopen, terreinen en spoorlijnen eenduidig zijn vastgelegd. Kortom: de inrichting van de fysieke omgeving. De BGT is een landelijk uniforme registratie die alleen gemaakt kan worden vanuit een goede samenwerking tussen de diverse bronhouders. Gemeenten zijn als bronhouder mede verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze landelijke basisregistratie. Net als alle andere bronhouders verantwoorden we ons jaarlijks over de stand van zaken rondom het beheer van deze BGT.</p> <p>De zelfevaluatie BGT over het jaar 2020 is afgerond met een score van 135 van maximaal 150. Hiermee voldoen we aan de landelijk gestelde norm van 113. In 2019 was de score 130. Op Peildatum 1 januari 2021 scoort Tilburg binnen het landelijke kwaliteitsdashboard BGT 99,95%.</p> <p>Gemeente Tilburg gebruikt de BGT niet als bronbestand, maar genereert de BGT vanuit een geometrische bron-dataset: KernRegistratie Topografie (KRT). De Kernregistratie Topografie is de centrale registratie waarin alle geometrische objecten middels een regelgeving geïntegreerd beheerd worden. Vanuit de KRT worden alle afnemende registraties zoals BAG, BGT, en BOR voorzien van de juiste geometrische objecten.</p> <p>De interne (bijhoudings)processen zijn zo ingericht dat we voldoen aan de eisen en verplichtingen die de wet BGT voorschrijft.</p>	
BAG Basisregistratie Adressen en Gebouwen	<p>De BAG bevat gemeentelijke basisgegevens van alle adressen en gebouwen in een gemeente. Kopieën van al deze gegeven zijn verzameld in een landelijke voorziening. Deze voorziening wordt landelijk gebruikt door overheden, organisaties en particulieren. Net als alle andere bronhouders verantwoorden we ons jaarlijks over de stand van zaken rondom het beheer van deze BAG.</p> <p>De zelfevaluatie BAG over het jaar 2020 is afgerond met een score van 180 van maximaal 205. Hiermee voldoen we ruim aan de landelijk gestelde norm van 154. In 2019 was de score 195.</p>	

	<p>In 2020 staat de BAG er redelijk goed voor binnen de gemeente Tilburg. Echter in vergelijking met 2019 heeft de gemeente Tilburg in totaliteit op de onderdelen Borging Proces, Actualiteit, Volledigheid en Juistheid 7% minder gescoord, namelijk van 95% naar 88%.</p> <p>Sinds mei 2020 is er hard gewerkt om de controles en de maandrapportages die de BAG raken op te pakken en vast te leggen. Naar aanleiding van deze rapportages is het makkelijker om te sturen en dat is sindsdien beter opgepakt. Er is sprake van een goed lopend proces, waarbij periodiek afstemming plaatsvindt tussen belangrijke leveranciers van informatie. Het team dat hiermee belast is, is een hechte groep van personen die voor een optimaal resultaat gaan. Door het groot aantal mutaties die de gemeente Tilburg verwerkt mogen we niet klagen over het resultaat. Uiteindelijk blijven het mutaties waarbij een menselijke handeling nodig is waardoor dit soms de oorzaak is van een minder resultaat in een bepaalde maand. We zijn trots op het eindresultaat en de medewerkers die hier een bijdrage aan leveren.</p> <p><i>De BAG-verantwoordingsrapportage is te vinden in de bijlage "Verantwoordingsrapportage BAG".</i></p>	
BRO Basisregistratie Ondergrond	<p>De BRO bevat bodem- en ondergrondgegevens. Het gebruik van deze gegevens is de laatste decennia sterk toegenomen. Deze gegevens spelen een cruciale rol op uitvoerend niveau, maar zijn ook van belang bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Daarbij valt onder meer te denken aan het inpassen van de gevolgen van klimaatverandering zoals het stijgen van de zeewaterspiegel en bodemdaling.</p> <p>De gemeente is bronhouder voor deze basisregistratie. Net als alle andere bronhouders verantwoorden we ons jaarlijks over de stand van zaken rondom het beheer van deze BRO.</p> <p>De zelfevaluatie BRO over het jaar 2020 is positief afgerond met een score van 90 van maximaal 120. Hiermee voldoen we aan de landelijk gestelde norm van 72. In 2019 was de score 40 (nog onvoldoende).</p> <p>Een goede informatievoorziening over de ondergrond is van wezenlijk belang voor het realiseren van bestuurlijke ambities als het omgevingsplan, de energietransitie, watertoets en dergelijke. Als we willen dat de burger hier ook actief in participeert, moet het fundament hiervoor op orde en goed ingevuld zijn. De BRO is een van de elementen die de verschillende opgaves mogelijk moeten maken.</p> <p>In 2020 is gestart met de implementatie en organisatorische borging van de BRO. Er is een BRO-coördinator aangesteld. Het organisatorisch aspect gaat vooral over het inrichten van processen zodat de BRO integraal meegenomen is in het uitvoeren van werkzaamheden in de buitenruimte. In 2020 zijn vanuit Gemeente Tilburg een aantal BRO gegevens aan de landelijke voorziening (LV BRO) aangeleverd. Het uitgangspunt is om vanuit de BRO het beheer en de kwaliteit op eenzelfde niveau te brengen als de BAG en BGT.</p>	